

UTREDNINGEN UTFÖRD AV

Rolf Forsell.

BYGGNADSBESKRIVNING

Fastigheten är en gammal industrianläggning, genom åren ombyggd för att inrymma varierande verksamheter. För tillfället finns en livsmedelsbutik, ett åkeri samt ett okänt antal kontor. Någon gång i tiden huserade en firma som hanterade och sålde "koks" i fastigheten. Detta förhållande visade sig förödande för händelseförloppet. Verksamheten förutsatte enkla transportrutiner av "kokset" inne i byggnaden. Man hade installerat ett matningssystem med ett torn, 2X3 meter och var från marknivå till topp c:a 12 meter högt. Det stack upp c:a tre meter över tak. Det var helt byggt i trä. I tornet, vilket låg inne i byggnaden, mot yttervägg, transporterade ett skopssystem "kokset" från marknivå, upp till ett horisontellt transportband i en tunnel. Tunneln gick 1.5 meter över tak och var 1.5 meter hög och lika bred som tornet, alltså c:a 3 meter.

Från bandet spreds "kokset" ner i koniska fickor, för att därifrån fyllas i säckar och vidare ut till konsument. Botten på fickorna har någon gång bilats bort och ett nytt betonggolv gjutits. Utrymmet används nu som apparatrum för fläkt- och kylmaskiner. Utrymmet är c:a 5 X 50 meter. Överdelen på tornet, tunneln samt överdelen på apparatrummet ligger över tak. De uppstickande delarna är utförda i trä. Materialet i byggnaden i övrigt är trä, betong, tegel och plåt, i en salig blandning.

HÄNDELSEFÖRLOPP

Natten mot lördag den xx-xx-xx kl 02.45 fick räddningstjänsten larm om brand på en lastkaj till en medelstor livsmedelsbutik. När förstabilen var på plats, tre minuter efter larm, brann det friskt på butikens lastkaj. En normal släckinsats sattes igång. Höjdfordon ställdes upp för kontroll av taket. Butikslokalen trycksattes med högtrycksfläkt. Lokaler och tak undersöktes noga. Det tidigare nämnda tornet med transporttunnel och apparatrum besiktades 04.05 och inget anmärkningsvärt kunde då uppfattas. Det var fri sikt och ett antal duvor flaxade i godan ro runt i utrymmet. Då inget anmärkningsvärt i form av brand eller rök fanns att ta hänsyn till, blåstes det hela av kl 04.12. En bil med två man lämnades kvar för efterbevakning. Huvudstyrkan hade återställt utrustningen och fyllt på med släckmedel, då de åter blev utkallade till brandplatsen. Anledningen var att det nu börjat ryka oroväckande från taket. När huvudstyrkan kom till platsen tre minuter senare brann det kraftigt på byggnadens tak. En övertändning hade ägt rum i de över tak liggande byggnadsdelarna. Klockan var då 04.47.

Branden bekämpades med vattenkanoner via höjdfordon och med manuella strålar. Transportfordon från ett i samma byggnad lokaliserat åkeri togs ut i det fria. Man hade problem med strålningen från branden som påverkade en högre del av fastigheten vilken riskerade att antändas. Man lyckades dock med viss möda klara ut problemet. 16 man, tre släckbilar samt två höjdfordon, deltog i släckningsarbetet. Branden var släckt 06.15.

UNDERSÖKNING

Butikslokalen är i princip ograverad då en fungerande brandcellsgräns ligger mellan branden och butikslokalen. Även de flesta övriga utrymmen har klarat sig bra. Svag röklukt går att förnimma. Högtrycksfläkten gjorde sitt jobb väl. De byggnadsdelar som i skede två blev påverkade av branden, innehöll butikens fläktsystem och kylmaskiner med kringutrustning, vilka tillsammans med de i trä utförda överbyggnaderna totalförstördes.

Hur kunde då förloppet bli som det blev? Glöd från initialbranden har landat på transporttornets botten, utan att ge några tecken ifrån sig vid besiktningen 04.05 och där startat en mindre brand som

efterhand utvecklats till en brand i hela tornet. Då tornet stod i öppen förbindelse med transportbandstunneln och vidare in i apparatrummet fylldes hela systemet av brandgaser och en övertändning var ett faktum. Allt detta skedde mellan kontrollen av utrymmena, 04.05 och tiden då den "nya" branden upptäcktes, 04.43. Förloppet kan inte betraktas som snabbt.

De brandmän som lämnades för efterbevakning sysslade med eftersläckning på lastkajen och i butikens lager. Någon direkt bevakning av "tornet" förekom inte. Utrymmet där "tornet" var beläget var inte tidigare berört av branden. Branden kunde ostört bygga sig stark utan upptäckt.

SPRIDNINGSRISK

Utan släckinsats hade hela fastigheten brunnit ner.

SLUTSATSER

Den primära branden var anlagd. Någon gärningsman finns för närvarande inte tillgänglig. Sekundärbranden startade via glöd i tornets botten, där allsköns bråte samlats genom åren.

ERFARENHETER

Förvaring av brännbart material på lastkaj är inte bara riskfyllt, utan det kan även stå den ansvarige mkt dyrt. Försäkringsbolagen kan ålägga den ansvarige förhöjd självrisk på upp till 10 basbelopp.

Dolda, byggnadstekniska brister, kan ge oanade konsekvenser vid en förhållandevis begränsad brand. Gamla byggnader innehåller ofta konstigheter, vilket räddningstjänstens brandsyneförrättare bör ta med i beräkningen och leta efter vid brandsyn. Eventuella brister bör protokollföras och påtalas för innehavaren/ fastighetsägaren.

Med facit i hand, kan man konstatera att efterbevakningen uppenbarligen skett på "fel" ställe. Man bevakade primärbrandplatsen, alltså lastkajen och lagret. Någon riktad bevakning av "tornet" förekom inte, då behovet vid kontrollen 04.05 inte föreföll finnas.